

GEMEENTE GEERTRUIDENBERG

R A A D	Datum: 30 JUNI 1952 <i>Heer</i>	Paraaf
------------------	---------------------------------------	--------

Klass nr.2

onderwerp:
Gemeentevlag.

====

AAN

De Gemeenteraad

--

Geertruidenberg, 26 Juni 1952

Het komt ons gewenst voor, dat ook voor deze gemeente een gemeentevlag wordt vastgesteld, opdat die bij bijzondere gelegenheden kan worden gebruikt. Wij hebben hierbij niet alleen het oog op plechtigheden ten raadhuijze, maar ook op speciale gebeurtenissen in deze gemeente zoals b.v. de officiële ingebruikneming der nieuwe Amercentrale.

De vlag behoort te worden vastgesteld door de gemeenteraad na ingewonnen advies van de Hoge Raad van Adel.

Op 9 Juni 1952 zijn op het bureau van de Hoge Raad van Adel omtrent deze aangelegenheid besprekingen gevoerd, met het resultaat dat aan de Wapentekenaar van dit College opdracht werd gegeven een ontwerp voor een gemeentevlag te maken.

Zoals uit bijgevoegde algemene richtlijnen blijkt, moet de vlag voldoende "sprekend" zijn, d.w.z. de kleurencombinatie moet zó gekozen zijn, dat de kleuren goed tegen elkander afsteken, zodat de vlag op een afstand herkenbaar is, terwijl de donkerste kleur beneden moet worden geplaatst.

Voorts moeten in de vlag de kleuren van het gemeentewapen (geel van het schild, rood van de leeuw en zwart van de speer), haar afspiegeling vinden.

De Hoge Raad van Adel adviseerde in geen geval het wapen in de stadsvlag op te nemen.

In overeenstemming met het advies van meergenoemd College stellen wij U voor te besluiten tot de vaststelling van een gemeentevlag, en te bepalen dat die vlag zal bestaan uit drie banen, geel, zwart, rood, resp 7/16-2/16 en 7/16 van de hoogte.

Het door de wapentekenaar ingeleverde ontwerp, alsmede het advies van de gemeentearchivaris gaan hierbij.

Burgemeester en Wethouders van Geertruidenberg,

typ.RE

De Secretaris

De Burgemeester,

Gemeente Geertruidenberg

nr. 88

De raad van de gemeente Geertruidenberg;
gezien het voorstel van burgemeester en wethouders dd. 24 februari 1997, nr. 51;
gehoord de commissie Algemeen Bestuurlijke Zaken dd. 20 februari 1997;
gelet op artikel 158 van de Gemeentewet;

besluit:

1. als definitieve naam voor de nieuwe gemeente te hanteren: gemeente Geertruidenberg;
2. een voorbereidingskrediet van f 10.000,-- beschikbaar te stellen voor het kiezen van een gemeentewapen, gemeentevlag, gemeentelogo en huisstijl.

Aldus vastgesteld in zijn openbare vergadering van 27 FEB. 1997

De raad voornoemd,
de secretaris, de voorzitter,

Stadsvlag

Keizer Karel V ordonneerde op 29 jan. 1549 dat zeeschepen een vlag moesten voeren met het wapen dan de stad waar zij thuis hoorden. Deze scheepsvlaggen vormen het prototype van vlaggen in het algemeen. Door afbeeldingen op 16e eeuwse zeekaarten, historiaprenten en schilderijen zijn de scheepsvlaggen van verschillende Nederlandse havensteden overgeleverd.

1) Ook Geertruidenberg heeft een scheepsvlag gekend. De schippers hadden volgens hun gildebrief d.d. 24 mei 1594 de verplichting tot het voeren van "eenderhanda vaenen met stadtswaepen daerinne". Nasporingen in de laatste decennia verricht hebben tot nog toe geen afbeelding van die scheepsvlag aan het licht gebracht.

2) Wel komt de stadsvlag van Geertruidenberg voor op de lijkstatie van Prins Frederik Hendrik (1647). Het betreft hier volgens bijgevoegde lichtdrukopie een nagenoeg vierkante vlag van goud met een rode klimmende leeuw houdende een zwarte staande knots.

De kleuren van het stadswapen zijn ongetwijfeld juist. Het op 10 sept. 1681 vastgestelde "Verdrag aangaande het onderhoud van weezen in het weeshuis te Geertruidenberg" schrijft bij art. 18 voor dat de wezen donkergraauwe kleding moeten dragen met een bies van rood en geel op de schouder.

Bij burgerwezen op de rechterschouder, bij soldatenwezen op de linker. Deze kleuren werden in 1816 bij het wapendiploma nader bevestigd.

3) Zo stelt het brandreglement van 1837 bij art. 93 vast, dat de brandmeesters worden uitgerust met "gedistingueerde stakken met stadskleuren rood en geel geschilderd en met het wapen der stad van boven voorzien."

4) De leeuw in het huidige stadswapen houdt een gebogen speer. Op 17e en 18e eeuwse gravures is dit een hellebaard. Een zegel uit 1456 vertoont een leeuw met een kruis of zwaard. Jac. van Oudenhove vermeldt op pag. 145 van zijn in 1654 uitgegeven "Beschrijving van Oudt-Hollandt nu Zuyt-Hollandt" het wapen van Geertruidenberg als "een gouden schild, doorsteken met een rooden klimmende leeuw, gewapend met een staende knotse."

Blijkens een in 1938 ingesteld onderzoek naar een eventuele stadsvlag berustten toen in de archiefkamer van de stad twee op stokken opgerolde en in foudralen gestoken vlaggen, die in zeer slechte staat verkeerden. Beide vlaggen bleken identiek te zijn.

Zij waren vierkant (ruim 1 meter lang en breed), vervaardigd van witte zijde en vertoonden in het midden het stadswapen: rode leeuw op gouden schild in bruine Hollandse tuin. Achter de tuin twee gekruiste kanonlopen en de tussenruimten opgevuld met smalle groene bladeren. Onder het wapen een geslingerd blauw lint met in gouden letters "Geertruidenberg".

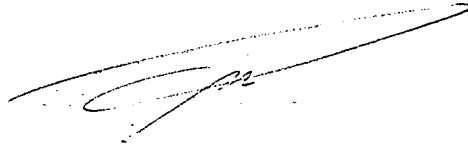
Evenals mijn ambtsvoorganger dhr. Lohmann ben ik van mening, dat dit de vlaggen of vaandels zijn van de 19e eeuwse schutterij, een op militaire leest geschoelde burgerwacht, welke in iedere gemeente bestond. De afbeelding van kanonlopen versterkt dit vermoeden.

Van de vaandels, welke de compaghiën tot wacht verplichte burgers in de 17e en 18e eeuw voerden, is evenmin een origineel, noch een afbeelding bewaard gebleven.

Deze burgerwacht bestond uit vier compaghiën, doch werd enige malen tot twee ingekrompen gedurende kortere of langere tijd.

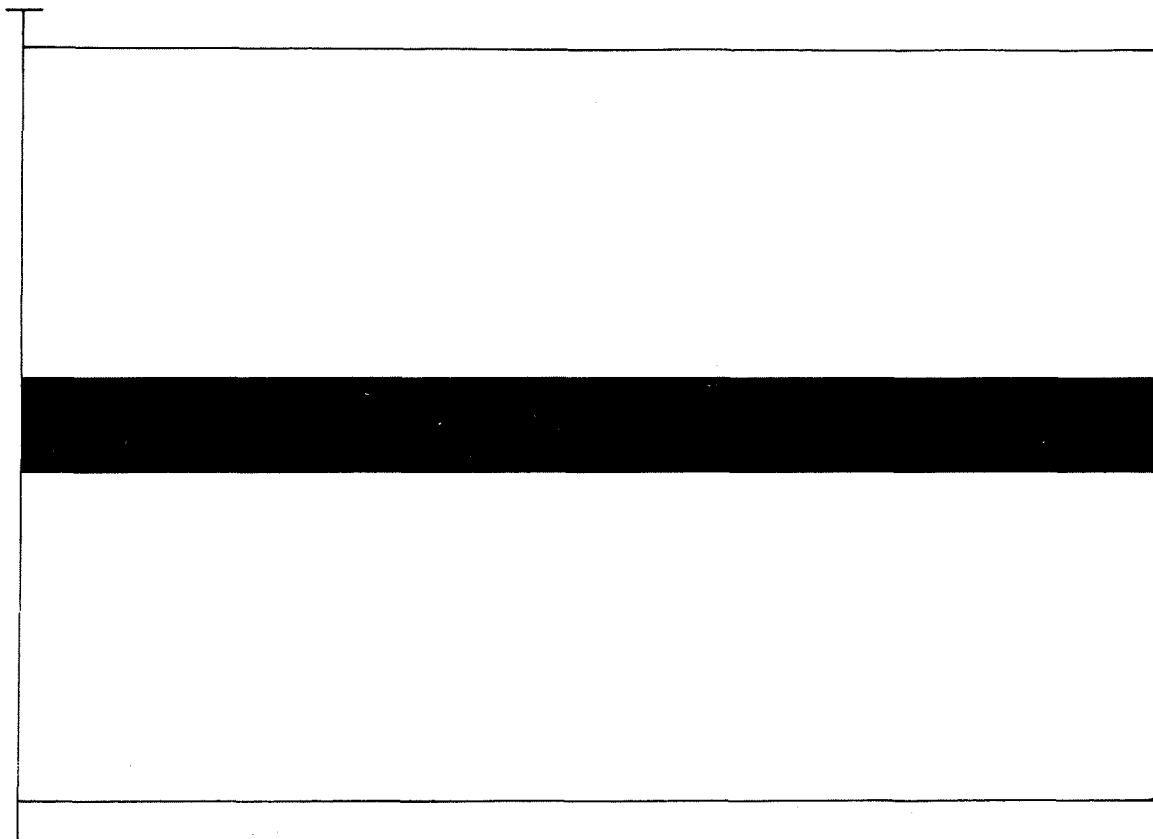
5) De vier compagniën werden aangeduid als het Bloed vendel, het Groen vendel, het Blauw vendel en het Wit vendel.
Na 1689 voerde het "volk" uit de Veenestraat het Oranje Vendel; het "volk" van de Markt het Groen vendel; van de Koestraat het Blauw vendel en dat van "achter de kerk" het Wit vendel.

De archivaris,

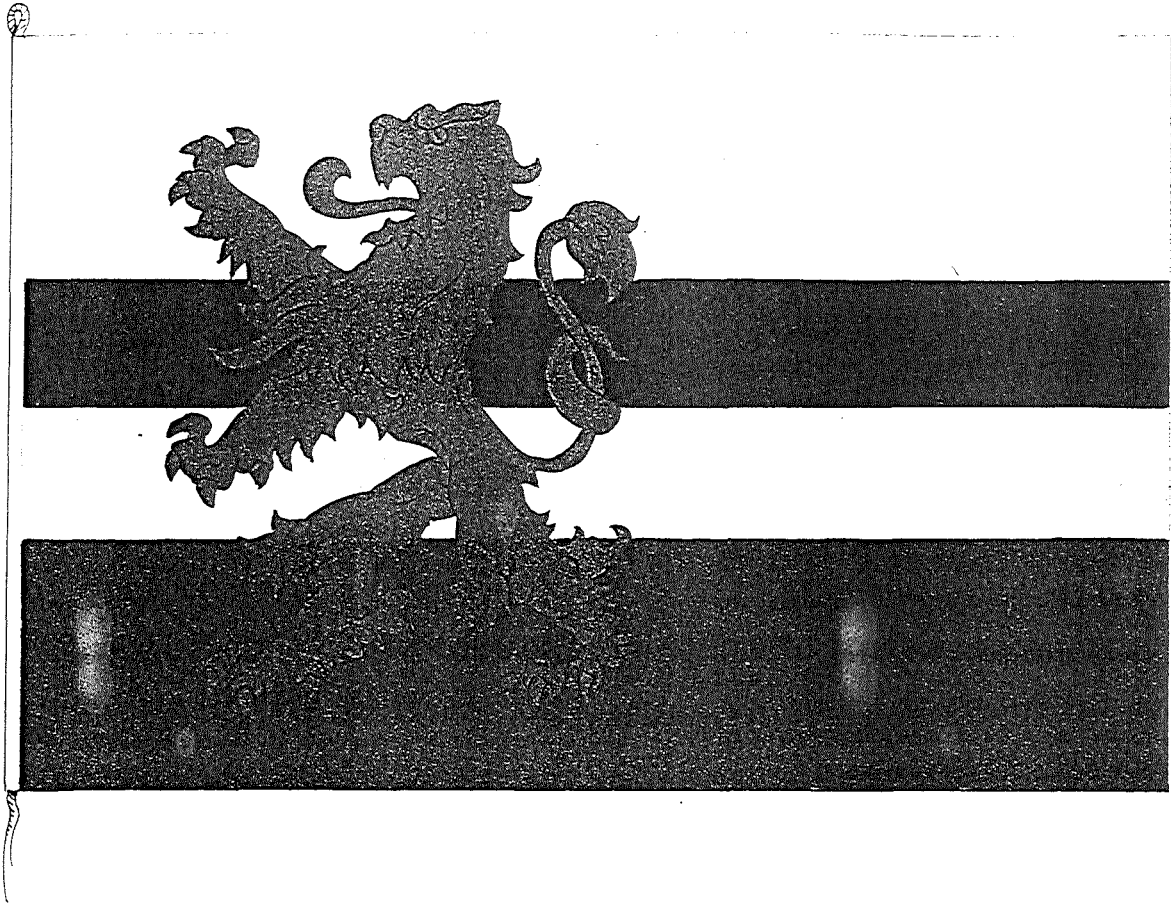
A handwritten signature in dark ink, appearing to be 'G. J. ...', written over a horizontal line.

Geertruidenberg, 21 juni 1968

Geertruidenberg stadsvlag

GEERTRUIDENBERG

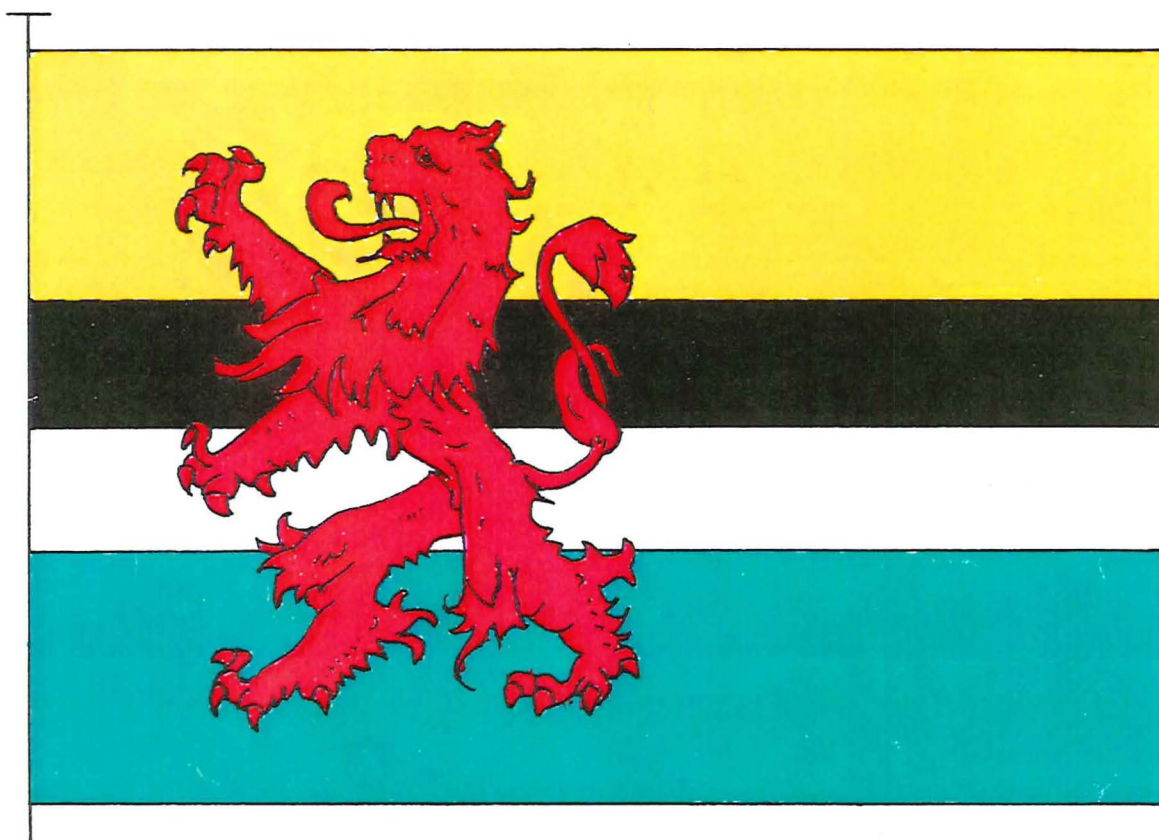

Omschrijving: <vier banen, waarvan de hoogten zich verhouden als 2 : 1 : 1 : 2, geel, zwart, wit en groen, met een rode leeuw, waarvan de hoogte gelijk is aan 4/5 van de hoogte van de vlag>.

Raadsbesluit: 28 mei 1998

Advies H.R.v.A.: -

Geertruidenberg gemeentevlag

Gemeente Geertruidenberg

Nr.11

de raad van de gemeente GEERTRUIDENBERG;

mede gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van Geertruidenberg van 14 april 1998, nr 4;

BESLUIT

1. Voor de gemeente Geertruidenberg het wapen van de oude gemeente Geertruidenberg, zoals dit is vastgesteld bij besluit van de Hoge Raad van Adel van 16 juli 1817, te blijven voeren als het nieuwe officiële gemeentewapen, volgens de bijgaande tekening met beschrijving;
2. Het gemeentewapen van de voormalige gemeente Raamsdonk aan te nemen als officieel dorpswapen, te gebruiken bij specifieke aangelegenheden de kernen Raamsdonk en Raamsdonksveer betreffende. Dit volgens bijgaande tekening met beschrijving;
3. Een nieuwe gemeentevlag aan te nemen voor de gemeente Geertruidenberg, samengesteld uit de elementen van de oude gemeentevlaggen van de voormalige gemeenten Raamsdonk en Geertruidenberg, dit volgens bijgaande tekening met beschrijving;
4. De Hoge Raad van Adel van besluiten 1 t/m 3 in kennis te stellen conform de richtlijnen van de Minister van Binnenlandse Zaken van 18 oktober 1977;
5. Een bedrag van fl. 15.000,- beschikbaar te stellen voor de aanschaf van nieuwe gemeentevlaggen, alsmede het plaatsen van het wapen boven de entree van het gemeentehuis. Deze kosten ten laste te brengen van de startbijdrage herindelingsbudget.

Geertruidenberg, 9 juli 1998

De raad voornoemd,
De secretaris,

R.A.K. Huijbregts

De voorzitter,

W.A. Letschert